Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător: Ghenadie Bîrsan)
dosarul nr. 2r-160/24

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

4 noiembrie 2024 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Natalia Chircu
Judecători Dumitru Corolevschi şi Ivan Parii

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Juc-Ana Maria în interesele lui Roșca Elena împotriva încheierii judecătoriei Edineț, sediul Central din 7 mai 2024, emisă la cererea formulată de Roșca Elena împotriva Agenției Servicii Publice privind declararea cet. ***** a.n. ***** ca persoană dispărută fără veste,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

1. La 23 aprilie 2024 Roșca Elena s-a adresat în instanța de judecată cu cerere către Agenția Servicii Publice privind declararea cet. ***** a.n. ***** ca persoană dispărută fără veste.

Poziția instanței de fond:

2. Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 7 mai 2024:

- s-a restituit cererea depusă de Roșca Elena către Agenția Servicii Publice privind declararea cet. ***** a.n. ***** ca persoană dispărută fără veste.
- s-a remis lui Roșca Elena încheierea în cauză şi cererea respectivă cu toate documentele anexate.
- s-a explicat lui Roșca Elena, că pentru a soluționa întrebarea dată, trebuie să respecte prevederile art. 165 CC RM.

Solicitarea recurentului:

3. La data de 21 mai 2024 avocatul Juc-Ana Maria acționând în interesele lui Roșca Elena, a contestat-o cu recurs încheierea judecătoriei Edineț, sediul

Central din 7 mai 2024, solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii și restituirea pricinii spre rejudecare.

Argumentele recurentului:

4. În motivarea cererii de recurs, recurenta a indicat că încheierea instanței de fond este neîntemeiată, deoarece potrivit art. 165 alin. 1 Cod Civil, persoana fizică poate fi declarată dispărută fără veste dacă lipsește de la domiciliu şi a trecut cel puțin un an din ziua primirii ultimelor ştiri despre locul aflării ei. Dispariţia se declară de instanţa de judecată la cererea persoanei interesate.
5. În opinia recurentei, instanța de fond în mod eronat și neîntemeiat a interpretat că dispariția cet., *****, a.n. *****, ***** din *****, de la domiciliul său este considerată data inițierii căutării acesteia 22.01.2024, deoarece alin. 1 al Codul Civil, prevede că persoana fizică poate fi declarată dispărută fără veste dacă lipsește de la domiciliu și a trecut cel puțin un an din ziua primirii ultimii știri despre locul aflării acestuia.
6. Susține că din înscrisurile anexate la materiale cauzei se atestă că de la domiciliu lui Roșca Ghenadii Pavel lipsește din 2007, dată ce trebuie să fie luată în considerație de către instanța de judecată la calcularea termenului de 1 ani și nu din ziua când a fost dat în căutare.
7. Concomitent recurenta menționează că, în urma deschiderii dosarului de căutare de către Inspectoratul de Poliței Edineț, la data de 22 februarie 2024 s-a constatat că conform bazei de date a Inspectoratului General al Poliței de Frontieră, cet. ***** ***** ***** din ***** nu este înregistrat în baza de date la trecerea frontierei de stat, nici la intrare și nici la ieșire.
8. Mai susține recurenta că, faptul că ***** a.n. ***** a plecat peste hotare încă din 2007 o pot confirma martorii- adică rudele sale.
9. În contactorul dat, solicită recurenta casarea hotărîrii cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

Termenul de declarare a recursului:

10. În conformitate cu prevederile art. 423 alin. 1) CPC, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.
11. În conformitate cu art.424 alin.1 Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
12. Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

13. Din materialele cauzei rezultă că, încheierea judecătoriei Edineț, sediul Central a pronunțat încheierea la data de 7 mai 2024, (f.d. 14) iar la data de 21 mai 2024 avocatul Juc-Ana Maria acționând în interesele lui Roșca Elena o contestă cu recurs (f.d. 17-18). Prin urmare, Colegiul Civil constată, că recurenta s-a încadrat în termenul legal de contestare.

Aprecierea instanței de recurs:

14. Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de recurent, precum şi a materialelor din dosar, Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Bălţi consideră recursul necesar de a fi admis, din următoarele considerente.

15. În conformitate cu art.426 alin.(2) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

16. Iar, potrivit prevederilor art. 427 lit. b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

17. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a stabilit că, la data de 23 aprilie 2024, Roșca Elena a depus o cerere în procedură specială, persoană cointeresată Agenția Servicii Publice, solicitând constatarea faptului care are valoare juridică. (f.d. 1-2)

18. Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 7 mai 2024, cererea depusă de Roșca Elena către Agenția Servicii Publice privind declararea cet. ***** a.n. *****ca persoană dispărută fără veste a fost respins. S-a remis lui Roșca Elena încheierea în cauză şi cererea respectivă cu toate documentele anexate. S-a explicat lui Roșca Elena, că pentru a soluționa întrebarea dată, trebuie să respecte prevederile art. 165 CC RM.

19. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond Roșca Elena prin intermediul avocatului său Juc Ana Maria o contestă cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii judecătoriei Edineț, sediul Central din 7 mai 2024 cu restituirea pricinii spre rejudecare.

20. Studiind conținutul cererii de recurs, în raport cu încheierea contestată și materialele cauzei, Colegiul Civil reține că, judecătoria Edineț, sediul Central fiind investită prin lege cu judecarea cauzei în fond, prin încheierea pronunțată la data de 7 mai 2014, a dispus restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul dispoziţiilor art. 170 alin.1 lit. a) Cod de procedură civilă, potrivit căruia judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară,

inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părţilor.

21. Subsecvent celor constatate și reținute Colegiul Civil consideră prematură soluția instanței de fond privind restituirea cererii în temeiul art.170 alin. (1) lit. a) CPC, din următoarele considerente.

22. În conformitate cu art. 171 alin. 1 CPC, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicînd persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordîndu-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

23. Iar, conform alin. 2 al art. 171 CPC, Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

24. La caz, Colegiul Civil reține că în cazul din speță cererea este înaintată pentru examinare în procedura specială, solicitându-se constatarea faptelor care au valoare juridică.

25. În acest sens, Colegiul Civil reține că potrivit prevederilor art. 282 CPC, drept condiție obligatorie de constatare a faptului cu valoare juridică de către instanță este imposibilitatea obținerii pe altă cale a faptului juridic solicitat.

26. La primirea cererii de constatare a faptelor care au valoare juridică, judecătorul urma să solicite de la petiţionară prezentarea probelor (înscrisurilor) care confirmă imposibilitatea constatării faptelor concrete și anume- declararea dispărură fără veste a persoanei a cet. ***** a.n. *****.

27. La caz, Colegiul Civil reține că petiționara Roșca Elena în vederea declarării dispărute fără veste a cet. ***** a.n. *****, a înaintat Inspectoratului de Poliței Edineț, o cerere prin care a solicitat stabilirea locului de aflare a soțului său ***** a.n. *****, iar prin răspunsul oferit de Inspectoratul de Poliție Edineț, din 3 aprilie 2024, petiționarei i se comunică că la data de 27 februarie 2024 a fost intentat dosarul de căutare în privința cet. ***** a.n. *****.

28. Aici se reține faptul că la caz, legislatorul nu a prevăzut soluționarea obligatorie a situației pe cale extrajudiciară ci s-a reținut că petiționarul e obligat să confirme prin acte că e în imposibilitate de a obține pe altă cale decât cea judiciară faptul juridic solicitat și anume -declararea persoanei dispărute fără urmă.

29. În circumstanțele date, Colegiul civil reține că, la caz judecătorul urma să nu dea curs cererii petiționarei Roșca Elena privind constatarea faptului care are valoare juridică, cu solicitarea de la petiționară prezentarea unor probe, în

confirmarea circumstanțelor reținute în cerere. Și ulterior în dependență de ce deține petiționara fie să restituie cererea fie să o primească pe rol spre examinare.

30. La caz, Colegiul civil menționează că legislatorul nu a prevăzut procedura de soluționare prealabilă în cauzele în care se solicită *declararea persoanei dispărute fără veste*, deoarece respectarea acesteia nu este impusă de lege.

31. Astfel, concluzia primei instanțe precum că petiționara urma să respecte procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, este eronată și neîntemeiată.

32. Corelând ipotezele relevate, Colegiul apreciază încheierea recurată ca fiind neîntemeiată, dictată de concluzii eronate şi care nu cuprinde memoriul care în final a format convingerea instanţei cu privire la soluţia pronunțată.

33. Din considerentele menționate supra şi având în vedere că, instanța de fond a emis o încheiere neîntemeiată, Colegiul civil ajunge la concluzia admiterii recursului declarat, casării încheierii Judecătoria Edineț, sediul Central din 7 mai 2024, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond, la etapa primirii cererii de constatare a faptului cu valoare juridică, în același complet de judecată.

34. Conducându-se de prevederile art. 427 lit. b) CPC, Colegiul Civil şi de Contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Juc-Ana Maria în interesele lui Roșca Elena.

Se casează încheierea judecătoriei Edineț, sediul Central din 7 mai 2024, emisă la cererea formulată de Roșca Elena împotriva Agenției Servicii Publice privind declararea cet. ***** a.n. ***** ca persoană dispărută fără veste, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, la etapa primirii cererii de constatare a faptului cu valoare juridică, în aceleași complet de judecată

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător Natalia Chircu

Judecători Dumitru Corolevschi

Ivan Parii